

Búcsú Dr. Lakatos Istvántól

„...Legyen meg a Te akaratod” – a Miatyánk talán legsúlyosabb mondata. S az ember számára a legnehezebb feladat: elfogadni a legfőbb Akarat mindenhatóságát, s felismerni a legnagyobb veszteség mögött rejlő jót is. Hinni abban, hogy végül is nem a halál, hanem a szeretet a végső valóság.

Van a kapcsolatoknak egy olyan magasságuk, ahol könnyebben lélegzik az ember. Elhalványulnak az érdekek, nincs helye hálának, lekötelezettségnek. Nem mondunk ítéletet, elfogadjuk a másikat, mintha valamilyen titkos áramkörben kapcsolódnánk egymáshoz. Az ilyen kapcsolat magasba emel.

Lakatos István már elmúlt hetvenéves, amikor személyesen megismerhettem. Olvasmányaimban találkoztam vele már korábban is. Illyés Gyula naplójában ezt olvashattam róla egy 1975. augusztus 16-ai feljegyzésében: „Este vacsora Liptákéknál. Gigi jön értünk, férjét szalasztva föl értünk... Milyen jó házasság... Lakatos még orvosnak is jó jellem. Hat év múlva 1980. augusztus 15-én pedig ezt rögzíti naplójában: „Nagy vendégség Pécselyen, csak érkezésünkkor már harminc tányér a birkapörköltnek. Szép idő. Beszélgetés a változatlanul fiatalos (és szép) Gigivel az elégedettségről. Milyen okosan könnyed! Igaz, olyan kitűnő férjjel!”

Két rövid évtizedbe sűrítendő találkozásaink talán azért is olyan emlékezetesek és kivételesen ünnepek, s ugyanakkor mélyen természetesek, mert mindig ketten voltak – ketten voltak EGYEK: Ágnes és István. Ketten az Orsó utcai, majd a Pagony utcai otthonukban, ketten nálunk vagy barátaink kertjében, s mindig derűsen, mosolygós egyetértésben. Milyen jó felidézni a szívélyes házigazdát, aki – bár egyre kisebb étvággal evett – bennünket annál nagyobb kedvességgel kínált, odaadó figyelemmel hallgatta eszme-futtatásainkat és töltögette poharainkat. Legfényesebb délutánjaink egyike legutolsó fészekrakásuk megünneplése, a lakás-avató volt: István szokott eleganciájával, kifogástalanul vasalt ingben, fehér nadrágban tessékelt minket az erkélyre pompás muskátlijai közé – szinte gyermeki örömmel büszkélkedve régóta áhított növényeivel. Látom őt szobájában, meghitt bútorai és képei különös sugárzásában. Mint egy bölcs kincstárnok, mutatott könyvtárára, mintaszerűen bekötött naplóira és kedves emléktárgyaira. „S itt Istvánkáékhoz is egészen közel lakunk” – nyugtázta boldogan.

Soha nem feledkezett el a fényképezőgépről. S ami még jellemzőbb rá: az előhívott fotókat sem felejtette el átadni. A megörökített pillanatok dokumentu-

---

Elhangzott a farkasréti temetőben, 2010. január 11-én.

maít gondosan számon tartotta, adakozó kedvességgel továbbította a címzeteknek. Rend volt benne és körülötte. S nemcsak önmagában találta meg a harmóniát, ki is tudta azt sugározni.

Szerettem nézni, ahogyan Ágneshez fordult. Vagy ahogyan Domonkos Mátyással összehajoltak, és felidéztek egy múltbeli történetet. A közelükben valahogyan felmelegedett az ember. Eltorzított jelenünkben velük biztonságosan megidézhető volt a múlt. A mai értékjelölőkkel szemben István és Matyi iránytűjére bizton számíthatott az ember. Vigasztaló a tudat, hogy ők ott fenn már csillagszomszédok.

„Magyarországon a felejtés emészt a legjobban...” – írta Németh László egyik Adyról szóló tanulmányában. Lakatos István orvosi hivatásának gyakorlása mellett minden írásával a felejtés sorvasztó következményei ellen kívánt tenni. Legutolsó beszélgetésünk alkalmával – nincs hat hete még! – a *Tempevölgy* című folyóirat számait nézegettük, bennük István szerkesztésében a Németh Lászlónak és Ella néninek írott dedikációk válogatásával. Hangsúlyt, új jelentést kaptak – így kiemelve, rövid jegyzeteivel ellátva – az egykori ajánlások, a kézírásból előderengő érzelmi üzenetek, s nemcsak a pillanatot, a gesztust, hanem szinte egy egész korszakot fénybe állítottak. Egykori dedikációk István aprólékos gondozásában – a hűség és a tisztelet ihletében. Jól esett a nagybetegnek, hogy szóba hoztam, s én boldog voltam, hogy örült, hogy az ágya szélén üldögélve hallgathattam őt, s elfeledkezhettünk a betegség fenyegetéséről. Már megnéztük a vasdiplomáját, az ünnepségről készült fényképeket, amikor minden átmenet nélkül odasúgta: „Én már mindenre felkészültem. Csak Ágneset sajnálom...”

Biztatom magam, drága István, hogy jól válaszoltam. Annyira kellene, hogy ki mondjuk a legfontosabb szavakat még időben, s ne tartogassuk későbbre azokat. Talán sikerült kifejezmem, de itt a ravatalnál, egy beteljesített élet földi végeztével is megismétlem: Ágnes és István élete áldás volt egymás számára – s szeretetükből nemcsak egymásnak és családjuknak, de barátainknak is juttattak bőségesen. Ezt köszönjük most, tudván: István nem csak hiányával lesz jelen az életünkben.

